

TEXTOVÁ ČÁST ÚDAJE O ÚZEMÍ

Vybrané články ze „Zákona č. 458/2000 o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (Energetický zákon)“

Odkazy na Energetický zákon jsou v následujícím textu uváděny v hranatých závorkách, bez čísla zákona, např. [§2 odst. 2 písm. a) bod 23.]

Odkazy na jiné zákony jsou v následujícím textu rovněž uvedeny v hranatých závorkách, ale s uvedením čísla zákona, na který je odkazováno, např. [§6 odst. 1 vládního nařízení č. 80/1957 Sb.]

1. VYMEZENÍ POJMŮ

1. **Přenosovou soustavou se rozumí vzájemně propojený soubor vedení a zařízení 400 kV, 220 kV a vybraných vedení a zařízení 110 kV**, uvedených v příloze Pravidel provozování přenosové soustavy, sloužící pro zajištění přenosu elektřiny pro celé území České republiky a propojení s elektrizačními soustavami sousedních států, včetně systémů měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky; přenosová soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu [§2 odst. 2 písm. a) bod 23.].
2. **Přenosem se rozumí doprava elektřiny přenosovou soustavou včetně dopravy elektřiny po mezistátních vedeních** [§2 odst. 2 písm. a) bod 22.].
3. Provozováním přenosové soustavy se rozumí veškerá činnost provozovatele přenosové soustavy související se zabezpečením spolehlivého přenosu elektřiny [§2 odst. 2 písm. a) bod 19.].
4. Provozovatelem přenosové soustavy je míněna právnická osoba, která je držitelem licence na přenos elektřiny [§2 odst. 2 písm. a) bod 21.]. **Provozovatelem Přenosové soustavy na území ČR je ČEPS, a. s.**
5. **Přenos elektřiny, přeprava plynu, distribuce elektřiny a distribuce plynu, uskladňování plynu, výroba a rozvod tepelné energie se uskutečňují ve veřejném zájmu** [§3 odst. 2].

2. PRÁVA A POVINNOSTI PROVOZOVATELE PŘENOSOVÉ SOUSTAVY

Práva a povinnosti provozovatele přenosové soustavy uvedená v této kapitole byla vybrána z Energetického zákona a jsou spojena s věcnými právy k cizím nemovitostem v souvislosti s provozováním rozvodných zařízení přenosové soustavy.

Provozovatel přenosové soustavy má právo:

- a. V souladu s podmínkami stanovenými územním rozhodnutím a stavebním povolením **zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech zařízení přenosové soustavy, přetínat tyto nemovitosti vodiči a umísťovat v nich vedení** [§24 odst. 3 písm. e)].
- b. **Vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti** v souvislosti se zřizováním a provozováním zařízení přenosové soustavy [§24 odst. 3 písm. f)].
- c. **Odstraňovat a oklešťovat stromy a jiné porosty**, provádět likvidaci odstraněného a okleštěného stromy a jiných porostů ohrožujících bezpečné a spolehlivé provozování zařízení přenosové soustavy v případech, **kdy tak po předchozím upozornění neučinil sám vlastník či uživatel** [§24 odst. 3 písm. g)].

Tato práva a povinnosti provozovatele je třeba vnímat s poukazem na ustanovení [§98 odst. 4] Energetického zákona v souladu s právní úpravou provedenou již zákonem č. 79/1957 Sb. a zákonem č. 222/1994 Sb.

Za porušení povinností nebo překročení oprávnění výše uvedených může být uložena pokuta až do výše 50 000 000,- Kč [§90 odst. 1 písm. c)]. Správu pokut vykonává Státní energetická inspekce [§95 odst. 5].

Provozovatel přenosové soustavy je povinen při výkonu oprávnění podle výše uvedených bodů a., b. a c. **co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich nemovitosti jim oznámit.** Po skončení prací je povinen uvést nemovitosti do předchozího stavu, a není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícímu předchozímu účelu nebo užívání dotčené nemovitosti a bezprostředně oznámit tuto skutečnost vlastníku nemovitosti. Po provedení odstranění nebo okleštění stromoví je povinen na svůj náklad provést likvidaci vzniklého klesu a zbytků po těžbě [§24 odst. 8].

3. OCHRANNÁ PÁSMÁ A KORIDORY

Ochranným pásmem zařízení elektrizační soustavy je prostor v bezprostřední blízkosti tohoto zařízení určený k **zajištění jeho spolehlivého provozu a k ochraně života, zdraví a majetku osob.**

Ochrannými pásmy jsou chráněna **nadzemní vedení**, podzemní vedení, **elektrické stanice**, výrobní elektřiny a vedení měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky [§46 odst. 2].

S poukazem na ustanovení § 98 odst. 2 energetického zákona je právní režim ochranného pásma nutné posuzovat podle doby jejich vzniku a právního předpisu účinného v době jejich vzniku, tj. zákona č. 79/1957 Sb., zákona č. 222/1994 Sb. a současně platného zákona č. 458/2000 Sb.

Provozovatel přenosové soustavy může dále vlastnit, kromě zařízení přímo souvisejících s provozem přenosové soustavy (hlavní technická infrastruktura), také zařízení pomocné technické infrastruktury, která s chodem soustavy přímo nesouvisí, jsou však nutná pro obsluhu, dopravu, apod. Jde zejména o vlečky (případně dále o vodorovné a kanalizační přípojky, příjezdní komunikace, apod.), které jsou mimo areály elektrických stanic. Vlečky pro ČEPS, a.s. (provozovatel přenosové soustavy) **provozuje smluvní provozovatel**, který je vlastníkem příslušného oprávnění pro tuto činnost. Pomocné technické infrastrukturu je věnován odstavec 3.4.

3.1 Ochranná pásma podle zákona č. 79/1957 Sb.

Ochranné pásmo podle zákona č. 79/1957 Sb. vzniklo dnem nabytí právní moci povolení ke stavbě energetického díla a zaniká dnem zrušení díla.

3.1.1 OCHRANNÁ PÁSMÁ VEDENÍ

Ochranné pásmo elektrického vedení je vymezeno svislými rovinami vedenými po obou stranách vedení ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo na vedení, která činí u venkovních vedení velmi vysokého napětí od **krajního vodiče vedení na každou stranu stranu** - viz následující tabulka [§6 odst. 1 vládního nařízení č. 80/1957 Sb.].

u napětí od 60 kV do 110 kV včetně	15 m
u napětí nad 110 kV do 220 kV včetně	20 m
u napětí nad 220 kV do 380 kV včetně	25 m

3.1.2 OCHRANNÁ PÁSMÁ ELEKTRICKÝCH STANIC

Ochranné pásmo stanic je vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti **30 m** na oplocenou nebo obezděnou hranici objektu stanice [§6 odst. 2 vládního nařízení č. 80/1957 Sb.].

3.2 Ochranná pásma podle zákona č. 222/1994 Sb.

Počátek vzniku ochranného pásma zákon č. 222/1994 Sb. nestanoví, proto je pro vznik ochranného pásma potřeba vycházet ze stavebního zákona účinného v době výstavby vedení, z prováděcích právních předpisů a z rozhodnutí příslušného správního orgánu. Obecně je za tento termín potřeba považovat den nabytí právní moci stavebního povolení.

3.2.1 OCHRANNÁ PÁSMATA VEDENÍ

Ochranné pásmo venkovního vedení je vymezeno souvislými rovinami vedenými po obou stranách vedení ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo na vedení, která činí od **krajního vodiče vedení na každou stranu** - viz následující tabulka [§19 odst. 4 zákona č. 222/1994 Sb.].

u napětí nad 35 kV do 110 kV včetně	12 m
u napětí nad 110 kV do 220 kV včetně	15 m
u napětí nad 220 kV do 400 kV včetně	20 m

V lesních průsecích jsou vlastníci a uživatelé nemovitostí povinni udržovat volný pruh pozemků o šířce 4 m po jedné straně základů podpěrných bodů [§19 odst. 5 zákona č. 222/1994 Sb.].

3.2.2 OCHRANNÁ PÁSMATA ELEKTRICKÝCH STANIC

Ochranné pásmo elektrické stanice je vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti **20 m** kolmo na oplocenou nebo obezděnou hranici objektu stanice [§19 odst. 9 zákona č. 222/1994 Sb.].

3.3 Ochranná pásma podle zákona č. 458/2000 Sb.

Ochranné pásmo podle současného zákona č. 458/2000 Sb. vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí pro stavbu příslušného energetického zařízení.

3.3.1 OCHRANNÁ PÁSMATA VEDENÍ

Ochranné pásmo nadzemního vedení je souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými po obou stranách vedení ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo na vedení, která činí od **krajního vodiče vedení na obě jeho strany** - viz následující tabulka [§46 odst. 3].

u napětí nad 35 kV do 110 kV včetně	12 m
u napětí nad 110 kV do 220 kV včetně	15 m
u napětí nad 220 kV do 400 kV včetně	20 m
u zařízení vlastní telekomunikační sítě držitele licence	1 m

V lesních průsecích udržuje provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel příslušné distribuční soustavy na vlastní náklad volný pruh pozemků o šířce 4 m po jedné straně základů podpěrných bodů nadzemního vedení, pokud je takový volný pruh třeba; vlastníci či uživatelé dotčených nemovitostí jsou povinni jim tuto činnost umožnit [§46 odst. 4].

3.3.2 OCHRANNÁ PÁSMATA ELEKTRICKÝCH STANIC

Ochranné pásmo elektrické stanice je vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti u venkovních elektrických stanic a dále stanic s napětím větším než 52 kV v budovách **20 m** od oplocení nebo od vnějšího líce obvodového zdiva [§46 odst. 6 písm a)].

3.4 Ochranná pásma pomocné technické infrastruktury

3.4.1 OCHRANNÁ PÁSMATA PODLE ZÁKONA Č. 266/1994 SB. - ZÁKON O DRÁHÁCH

Dle §8 zákona o drahách ochranné pásmo dráhy tvoří prostor po obou stranách dráhy, jehož hranice jsou vymezeny svislou plochou vedenou **u vlečky 30 m od osy krajní koleje** [§8 odst. 1 písm. c zákona č. 266/1994 Sb.].

Dále se dle zákona o drahách pro dráhu vedenou po pozemních komunikacích a vlečku v uzavřeném prostoru provozovny nebo v obvodu přístavu se ochranné pásmo nezřizuje [§8 odst. 2 zákona č. 266/1994 Sb.].

3.5 Koridory pro investiční záměry linek

V rámci investičních záměrů linek je pro potřeby územního plánování rezervován koridor minimálně 300m. V určitých případech, lze po dohodě se zpracovatelem územní dokumentace, je-li to na příslušném území možné, tuto podmínku změnit na min. 200m.

3.6 Omezení v ochranných pásmech

3.6.1 OCHRANNÉ PÁSMO ELEKTRICKÝCH STANIC A VEDENÍ

V ochranném pásmu nadzemního a podzemního vedení, výroby elektřiny a elektrické stanice je zakázáno [§46 odst. 8]:

- a) zřizovat bez souhlasu vlastníka těchto zařízení stavby či umisťovat konstrukce a jiná podobná zařízení, jakož i uskladňovat hořlavé a výbušné látky
- b) provádět bez souhlasu jeho vlastníka zemní práce
- c) provádět činnosti, které by mohly ohrozit spolehlivost a bezpečnost provozu těchto zařízení nebo ohrozit život, zdraví či majetek osob
- d) provádět činnosti, které by znemožňovaly nebo podstatně znesnadňovaly přístup k těmto zařízením

V ochranném pásmu nadzemního vedení je zakázáno vysazovat chmelnice a nechávat růst porosty nad výšku 3 m [§46 odst. 9].

V ochranném pásmu podzemního vedení je zakázáno vysazovat trvalé porosty a přejíždět vedení mechanizmy o celkové hmotnosti nad 6 t [§46 odst. 10].

Poznámka: Omezení podobného charakteru jsou rovněž obsažena ve výše citovaných, dříve platných zákonných normách.

Za porušení výše uvedených zákazů a omezení může být uložena pokuta až do výše 50 000 000,- Kč [§91 odst. 1]. Správu pokut vykonává Státní energetická inspekce [§95 odst. 5].

Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde-li k ohrožení života, zdraví nebo bezpečnosti osob, fyzická nebo právnická osoba provozující příslušné části elektrizační soustavy nebo provozovatel přímého vedení [§46 odst. 11]

- a) stanoví písemně podmínky pro realizaci veřejně prospěšné stavby, pokud se prokáže nezbytnost jejího umístění v ochranném pásmu
- b) může udělit písemný souhlas se stavbou neuvedenou v písmenu a) nebo s činností v ochranném pásmu, který musí obsahovat podmínky, za kterých byl udělen

Podmínky nebo souhlas se připojují k návrhu regulačního plánu nebo návrhu na vydání územního rozhodnutí a orgán, který je příslušný k vydání regulačního plánu nebo územního rozhodnutí, podmínky nepřezkoumává [§46 odst. 12].

Fyzické či právnické osoby **zřizující zařízení napájená stejnosměrným proudem v bezprostřední blízkosti ochranného pásma** s možností vzniku bludných proudů poškozujících podzemní vedení jsou povinny tyto skutečnosti oznámit provozovateli přenosové soustavy nebo příslušnému provozovateli distribuční soustavy a provést opatření k jejich omezení [§46, odst. 13].

3.6.2 OCHRANNÉ PÁSMO DRÁHY

V ochranném pásmu dráhy [§9 odst. 1 až 4 zákona č. 266/1994 Sb.] lze zřizovat a provozovat stavby, provádět hornickou činnost a činnost prováděnou hornickým způsobem, provozovat střelnici, skladovat výbušniny, nebezpečné odpady a zřizovat světelné zdroje a barevné plochy zaměnitelné s návěstními znaky **jen se souhlasem drážního správního úřadu** a za podmínek jím stanovených.

Provozovatel dráhy a dopravce je **oprávněn v ochranném pásmu dráhy vstupovat na cizí pozemky**, popřípadě na stavby na nich stojící, za účelem oprav, údržby a provozování dráhy, odstraňování následků nehod nebo poškození dráhy a za účelem odstraňování jiných

překážek omezujících provozování drážní dopravy. ... Tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody podle občanského zákoníku.

Provozovatel dráhy a dopravce je oprávněn ve stavu nouze nebo v naléhavém veřejném zájmu na provozování dráhy nebo na provozování drážní dopravy na nezbytnou dobu v nezbytné míře a **za náhradu použit nemovitost vlastníka v ochranném pásmu dráhy**, nelze-li dosáhnout účelu jinak.

Dále **dle §10, odstavce 1 a 2** [zákon č. 266/1994 Sb.] vlastníci nemovitosti v sousedství dráhy **jsou povinni strpět**, aby na jejich pozemcích byla provedena nezbytná opatření k zabránění sesuvů půdy, padání kamenů, lavin a stromů nebo jejich částí, vznikne-li toto nebezpečí výstavbou nebo provozem dráhy nebo přírodními vlivy; vznikne-li toto nebezpečí z jednání těchto vlastníků, jsou **povinni učinit nezbytná opatření na svůj náklad**. O rozsahu a způsobu provedení nezbytných opatření a o tom, kdo je provede, rozhodne drážní správní úřad. Drážní správní úřad zjišťuje zdroje ohrožování dráhy a zdroje rušení drážního provozu na nich. Zjistí-li zdroj ohrožení jiný, než je uveden v odstavci 1, nařídí drážní správní úřad jeho provozovateli nebo vlastníku odstranění zdroje tohoto ohrožení. Nevyhoví-li provozovatel nebo vlastník zdroje ohrožení, drážní správní úřad rozhodne o **odstranění zdroje ohrožení na jeho náklady**.

4. BLÍZKOST JINÝCH ZAŘÍZENÍ

Zařízení přenosové soustavy, distribučních soustav a elektrických přípojek **může křížit** pozemní komunikace, dráhy, vodní toky, telekomunikační vedení, veškeré potrubní systémy a ostatní zařízení nebo za předpokladu, že neohrozí život, zdraví či majetek osob, být s nimi v souběhu, a to **způsobem přiměřeným ochraně životního prostředí tak, aby byly co nejméně dotčeny zájmy zúčastněných vlastníků**. Souběhem se rozumí stav, kdy jedno zařízení zasahuje svým ochranným pásmem do ochranného, případně bezpečnostního pásma druhého zařízení [§48 odst. 1].

Při opravách poruch a při stavebních úpravách zařízení je provozovatel těchto zařízení povinen **plně respektovat vyjádření ostatních uživatelů** trasy, zejména předepsaný technologický postup při zemních pracích, aby byly co nejméně dotčeny zájmy zúčastněných vlastníků zařízení a nemovitostí [§48 odst. 2].

Za ČEPS a.s.

Ing. Karel Fiala

tel: +420 211 04 4764

fax: +420 211 04 4591

e-mail: fiala@ceps.cz

Ing. Václav Čechura

tel: +420 211 04 4735

fax: +420 211 04 4548

e-mail: cechurav@ceps.cz